

Politiek-wetenschappelijke methoden: Inleiding en process-tracing

Ferdi De Ville, ferdi.deville@ugent.be

Waarom dit vak?

1. Jullie leren de **juiste methode** te **kiezen** voor een bepaalde probleemstelling

Onderzoeksvraag bepaalt gepaste methode

2. Jullie leren een **methode toe te passen**

In functie van jullie onderzoekspaper (en later masterproef)!

Structuur van het vak

- Jaarvak over 2 semesters:

1. Acht **hoorcolleges** waarin een methode wordt geïntroduceerd

Motivatienota

2. Interactieve **workshops** in acht modules (kleine groepen)

Semester 1

Telkens op donderdag 16u-17u15, Ledeganck Aud. 5 (met opname)

Datum	Titel	Docent
Week 1 (26/9)	Process-tracing	Ferdi De Ville
Week 2 (3/10)	Kwantitatief onderzoek	Tom Verhelst en Anna Kern
Week 3 (10/10)	Etnografisch onderzoek	Jeroen Cuvelier
Week 4 (17/10)	Experimenteel onderzoek	Robin Devroe
Week 5 (24/10)	Discoursanalyse	Jan Orbie en Thomas Jacobs
Week 6 (31/10)	Kwalitatief comparatief onderzoek (QCA)	Tim Haesebrouck
Week 7 (7/11)	Elite-interviews	Tom Verhelst en Koenraad De Ceuninck
Week 8 (14/11)	Case-studie onderzoek	Jeroen Adam

Semester 2

Acht à twaalf bijeenkomsten, drie à vier oefeningen

Dag en tijdstip	Titel	Docent	Lokaal
Maandag 13u-15u45	Process-tracing	Ferdi De Ville	PC-klas Rechten, Paddenhoek
Woensdag 13u-15u45	Kwantitatief onderzoek	Tom Verhelst en Anna Kern	PC-klas Rechten, Paddenhoek
Maandag 13u-15u45	Etnografisch onderzoek	Jeroen Cuvelier	Aud. G, Univstr. 6
Donderdag 10u-12u45	Experimenteel onderzoek	Robin Devroe	PC-klas Rechten, Paddenhoek
Donderdag 14u30-17u15	Discoursanalyse	Jan Orbie en Thomas Jacobs	Aud. B, Univstr. 4
Vrijdag 13u-15u45	Kwalitatief comparatief onderzoek (QCA)	Tim Haesebrouck	PC-klas Rechten, Paddenhoek
Dinsdag 8u30-11u15	Elite-interviews	Tom Verhelst en Koenraad De Ceuninck	PC-klas Rechten, Paddenhoek
Woensdag 14u30-17u15	Case-studie onderzoek	Jeroen Adam	PC-klas Pol&Soc, Paddenhoek

Evaluatie

- Aan het einde van semester 1 (20/12, 17u) dienen jullie een motivatienota in met top-3 voorkeur methoden: 5 punten

Op basis hiervan worden jullie over modules verdeeld

- Oefeningen en participatie in de workshops: 15 punten

Process-tracing

Belangrijkste kenmerken

- Probeert interessante politieke fenomenen te **verklaren**
- Onderzoek binnen **één case**
- Gaat op zoek naar een **causaal mechanisme**

!!! Geschikt voor onderzoeksvragen die beginnen met "Hoe ...?" of "Waarom ...?"

Causaal mechanisme versus co-variatie

Voorbeeld: rijden van een auto

• Statistiek

Q: Wat doet een auto rijden?

A: Sterke positieve correlatie tussen het draaien van een sleutel in het contactslot en het rijden van een auto

• QCA

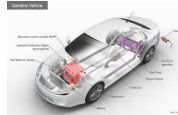
Q: Welke combinatie van condities doet een auto rijden?

A: Een auto rijdt altijd als 1) de sleutel wordt gedraaid; 2) er brandstof in de tank zit en 3) hij niet in het water staat

• Process-tracing

Q: Hoe zorgt het draaien van de sleutel ervoor dat een auto rijdt?

A: Door een causaal mechanisme dat brandstof naar de verbrandingsmotor pompt waardoor energie naar de wielaandrijving wordt gestuurd

Politiek-wetenschappelijk voorbeeld

Democratic peace theory: twee democratieën voeren geen oorlog met elkaar

- Statistiek: **in welke mate** vermindert het democratisch gehalte van partijen in een conflict de kans op oorlog?

democratie — **black box** —> vrede

- Process tracing: **hoe** zorgt de aanwezigheid van democratie aan beide zijden van een conflict voor een vreedzame beslechting ervan?

Drie vormen van PT

1. Theory-testing process-tracing (TTPT)

Is een verwacht causaal mechanisme aanwezig tussen gekende oorzaak en uitkomst?

2. Theory-building process-tracing (TBPT)

Wat is het causale mechanisme dat tot bepaalde uitkomst leidt in deze case?

3. Explaining outcome process-tracing (EOPT)

Wat is de mechanistische verklaring voor een bepaalde an sich interessante politieke uitkomst?

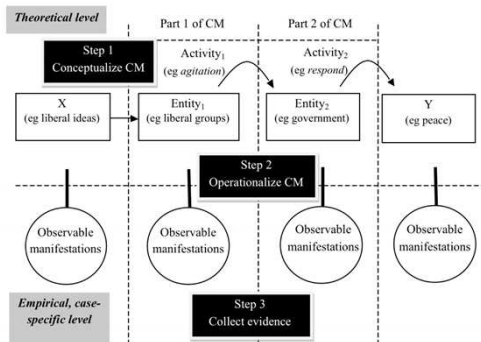
Fasen in PT-onderzoek

1. Het kiezen van een interessante case
2. Het opstellen van een (verwacht) causaal mechanisme (CM)
3. Het operationaliseren van het CM
4. Het verzamelen van bewijs per stap in het CM
5. Het beoordelen van bewijs
6. Het beoordelen van de verklarende waarde van het CM

(In de praktijk lopen deze fasen in en door elkaar)

Voorbeeld van PT-onderzoek (stappen 2-4)

Voorbeelden van geschikte vragen voor PT

- Waarom groeien ontwikkelingslanden met veel grondstoffen minder snel (*resource curse*)?
- Waarom verhoogt ongelijkheid de kans op burgeroorlog?
- Hoe leidt economische groei tot democratische modernisering (*modernization theorie*)?
- Hoe bepalen economische elites het beleid? (*economic elite domination theorie*)
- Hoe wordt grootte van meerderheidspartijen in parlement vertaald in aantal uitvoerende functies? (*Gamson's law*)
- Waarom hebben landen met een proportioneel kiessysteem hogere begrotingstekorten?
- Waarom deed Angela Merkel haar 'wir schaffen das' uitspraak?
- Waarom besliste de Europese Raad om Ursula von der Leyen Commissievoorzitter te maken?
- Hoe verklaren we de Brexit-opstelling van Jeremy Corbyn?
- ...

